

Poroka, spol in spolnost

What does marriage mean to Chinese people?

<https://news.cgtn.com/news/2021-02-13/What-does-marriage-mean-to-Chinese-people--XQgIMhmyOY/index.html> (5:34)

Number of marriages drops in China as more young people say no

<https://www.youtube.com/watch?v=FCGL60m1n0g> (1:50)

Od spolne konzervativnosti do raznolikosti v odnosu do spola in spolnosti

- hiter preskok od dogovorjenih porok do izbire partnerjev
- postopno podaljševanje samskega odraslega življenja
- spremembe v vzorcih porok in ločitev
- hitra urbanizacija
- eksplozija potrošništva in oglaševanja
- internet in druge IKT (romantika, poronografija, debate o spolnosti)
- rast velikega in zelo vidnega sektorja komercialnih spolnih storitev

Obdobje pred LRK

- poroka je stvar družine
- pogosto se par prvič sreča na svatbi
- kupnina za nevesto *caili* 彩礼
- nizka starost (12 fant, dekle 14 let)
- ločitve iniciirajo
moški (prešuštvo,
brez moškega
potomca, slabo
zdravje, klepetavost)
- 男主外，女主内
(prim. mesta s tujci)
- 贤妻良母

Spremembe in kontinuitete

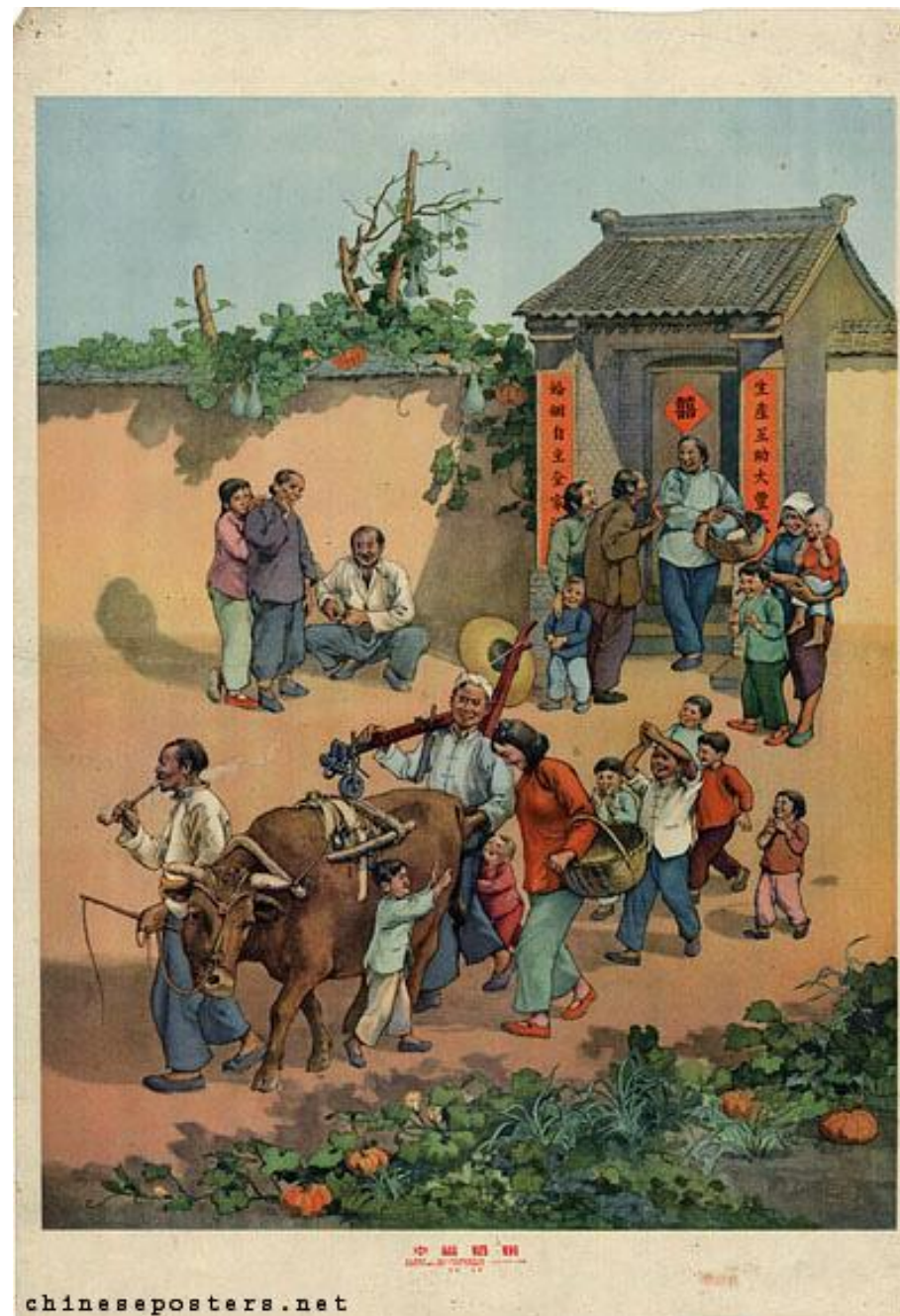
- „dogovorjenost“ porok: ženitni posredniki (podeželje) 媒人、中介人, ženitnopolosredniški parki (mesta) 白发代理相亲
- ponovna uvedba kupnine
- višja starost pri poroki (srednja do poznaj dvajseta leta)
- moški praviloma malo starejši od ženske
- javno izražanje naklonjenosti
- kultura romantične ljubezni
- hipergamija žensk

Zakon o zakonski zvezi 1950

- temelji na zakonu iz Sovjeta v Jiangxiju ter nekaterih republikanskih politikah
- dovoljena le monogamija
- zakon mora skleniti par osebno na uradu (razlika med 办结婚证 in 婚礼)

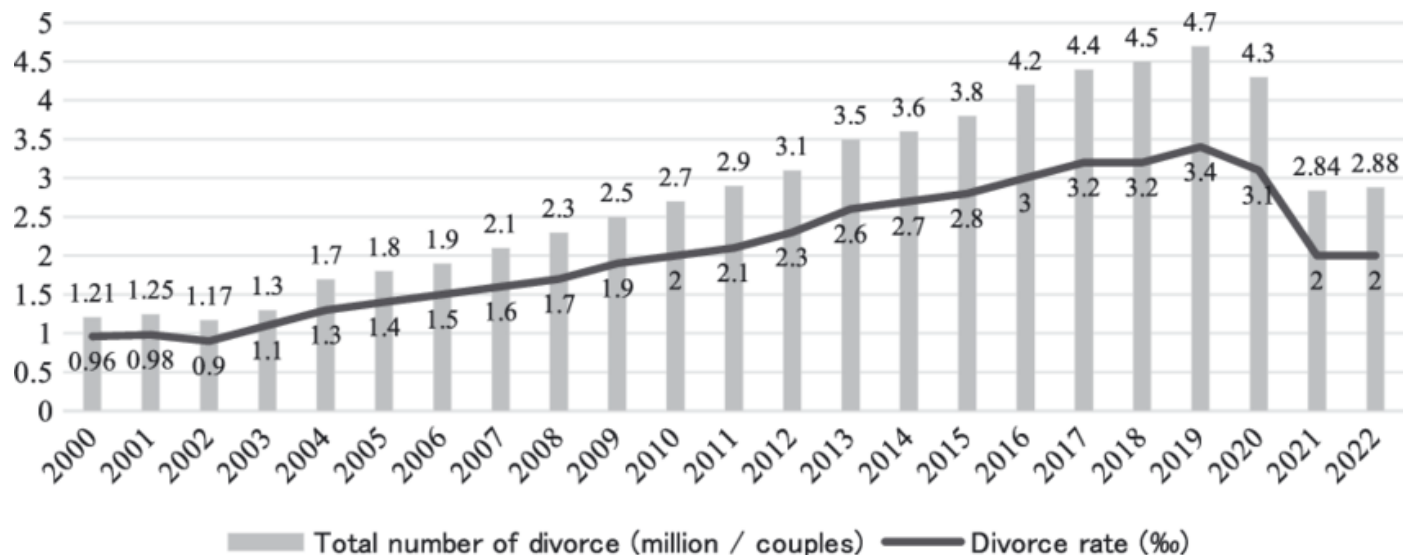

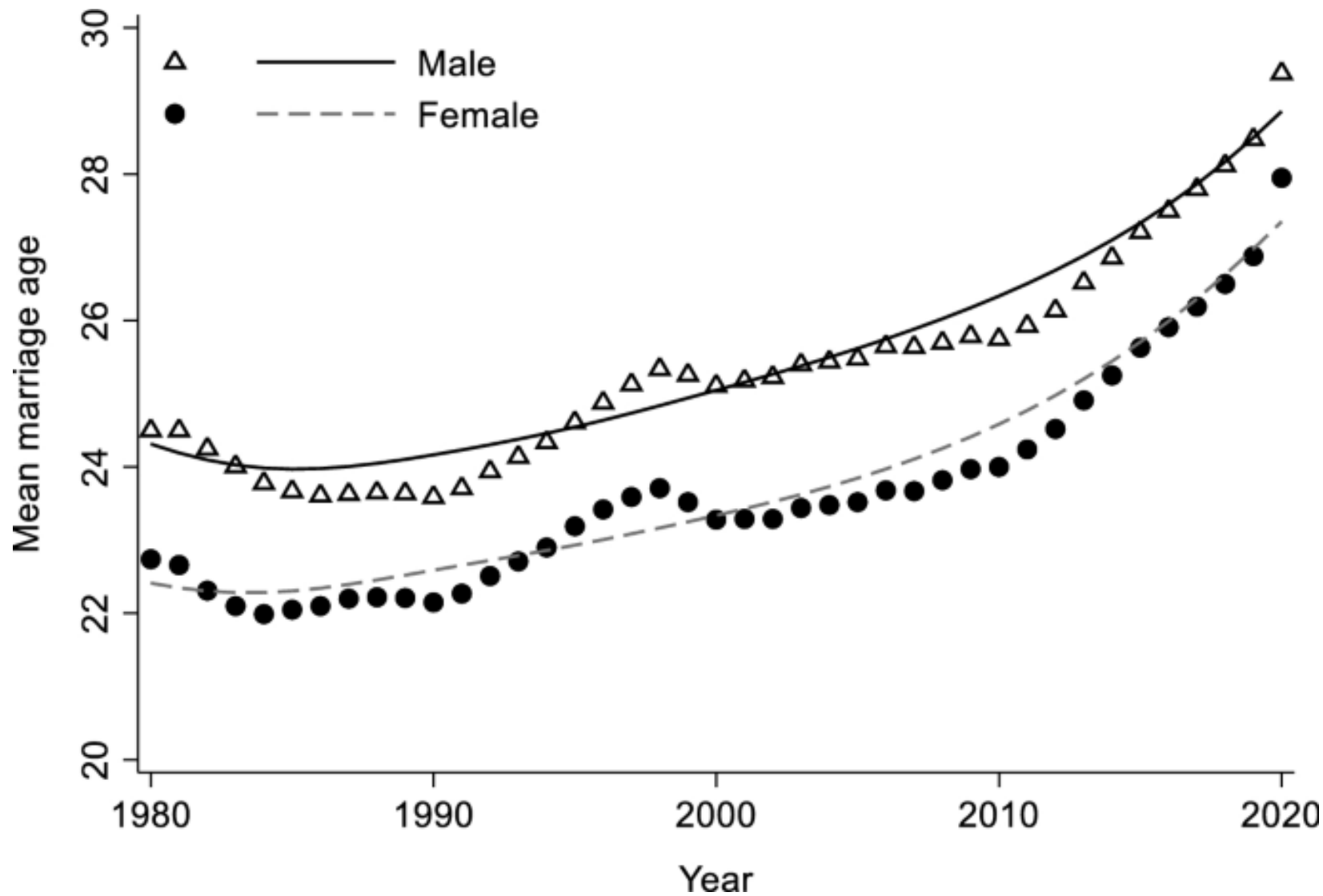
- starostna meja 18 za dekleta in 20 za fante
- kampanje za promocijo zakona vsako leto do leta 1955 (registriranih okoli 90 % zakonov)

Zakonske zveze danes

- omejitev starosti: Ž 20, M 22 let
- vprašanje delitve premoženja ob ločitvi, zlasti stanovanja
- uvajanje „ohladitvenega obdobje“
- sodna praksa sistemsko proti ločitvi in interesom žensk

Kriteriji za izbiro partnerja

Chinese marriage: Finding Mr/Ms Right

<https://www.youtube.com/watch?v=pik7e3vBSIA> (3: 10)

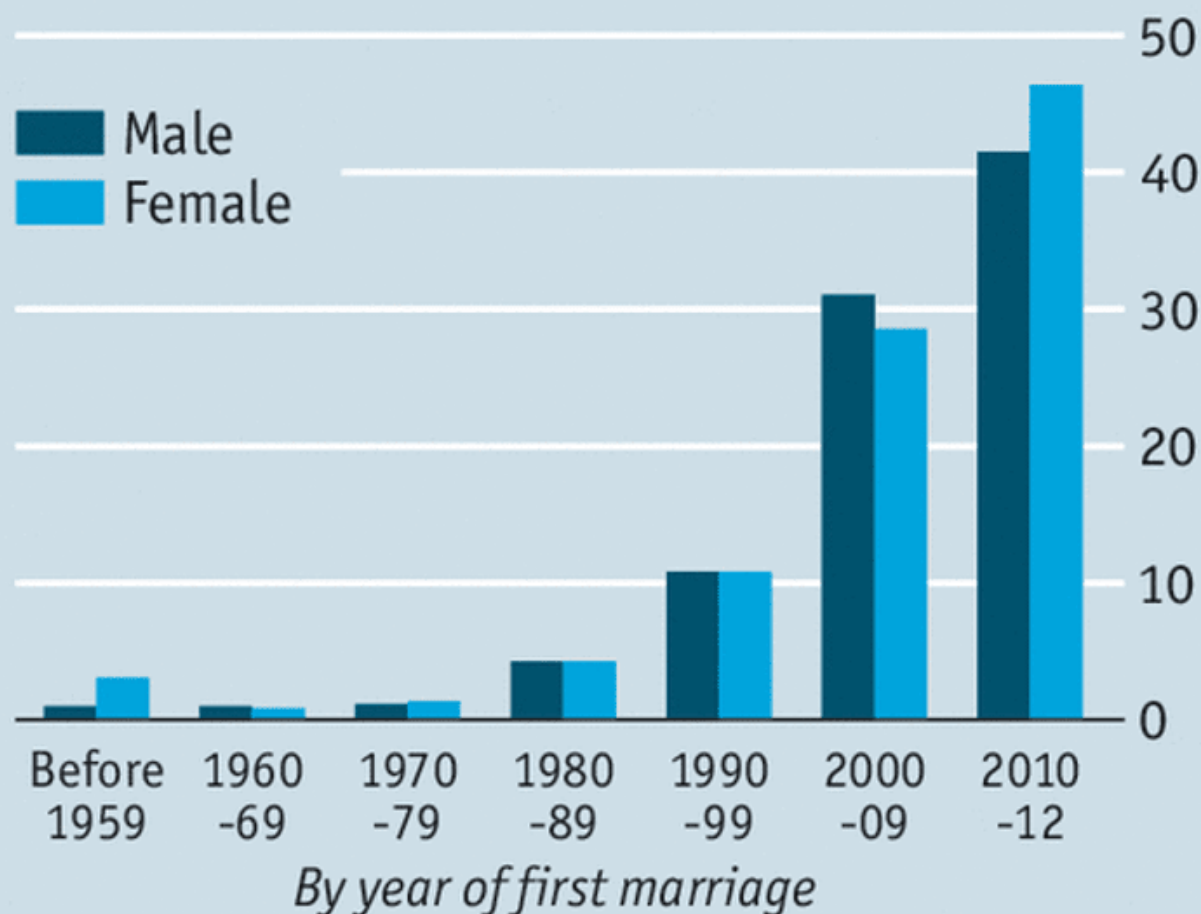
- starši/posredniki: ekonomsko stanje gospodinjstev, družbeni status
- mladi: osebno ustrežanje, fizična privlačnost, finančni položaj in varnost posameznika

Spolni odnosi pred poroko

- v 1990ih na podeželju med zaročenimi pari, v mestih tudi med nezaročenimi, a poudarjena čustvena vez
- romance v srednji šoli nezaželjene, na univerzah pogoste
- v resnici ne gre za zgodnejše spolne odnose, le za pogostejše spolne odnose pred poroko

Why wait?

China, cohabitation before first marriage, %

Sources: Yu Xie, Princeton University; Yu Jia, Chinese Academy of Social Sciences

Rojevanje izven zakona

- <https://link.springer.com/article/10.1007/s42379-022-00113-0/tables/3>

Komercializacija poroke in zvez

- poročni saloni – obredi in slikanje za albume
- valentinovo
- kozmetična in modna industrija vplivata na ideale lepote, ženskosti in moškosti

Koncepcije ženskosti do konca 1970ih

- krepijo narod: otroci in vzgoja
- maoizem: zanikanje fizičnih razlik med spoloma (izgled), industrijska mobilizacija, „železna dekleta“ 铁姑娘

Koncepcije ženskosti od 1980ih

- poudarek na razliki med spoloma
- ženska moda in spolna privlačnost
- vrnitev ideala krepostne žene in dobre matere

Tradicionalni modeli moškosti

- ideal kultiviranega izobraženca 文 vs. ideal močnega bojavnika 武

Spremembe koncepcij moškosti

- maoizem:
demaskulinizacija?
- reformno obdobje:
kriza delavstva – kriza
moškosti?

novi modeli: podjetnost,
premožnost, tekmovalnost

- povezava med spolnim
poželenjem/privlačnostjo in potrošnjo
- velik porast izdelkov za „moško zdravje“

bogastvo, a tudi
znanje o potrošnji
najbolj elegantnih
izdelkov, denar brez
sloga in okusa ni
dovolj

lepota in potrošnja
izdelkov, ki jo povečujejo

Aktualne debate

- feminizirani moški 伪娘现象
– kriza moškosti 男子气概的危机?
- feministični aktivizem na družbenih omrežjih
- spolno nasilje
- družinsko nasilje

Homoseksualnost

- v tradicionalni Kitajski dovoljena in sprejeta
- vpliv krščanskega puritanizma („modernost“) → skrivanje
- kulturna revolucija: nevarnost družbeni morali ter telesnemu in duševnemu zdravju, škodi razvoju mladine, „duhovno onesnaženje“ z Zahoda → kriminalizacija
- 1981: duševna motnja, danes ne več
- danes: večja sprejetost (prim. Tajvan, HK)
- 同性恋、*tongzhi* 同志、lala 拉拉

Družbeni fenomeni povezani s poroko in spolom

- 光棍节 11. 11. samskost
- sheng nü 剩女: „tri visoke“: izobrazba, zaslužek, starost

Marriage Market Takeover

<https://www.youtube.com/watch?v=irfd74z52Cw> (4:16)

- fenomen „golič vej“ - neporočenih moških 光棍

China's Bachelors Gender Imbalance

<https://www.youtube.com/watch?v=tALpoXIkCKk> (1:46)

- poročne migracije, ugrabitve deklic
- fenomen druge žene *ernai* 二奶
- družinsko nasilje